تازه‌های کسب و کار

تک‌شاخ‌های استارت‌آپی ۱۰۰ میلیارد دلار فقیرتر از سال پیش

۴۴ بنیان‌گذار استارت‌آپ‌های بزرگ دنیا نیمی از ثروت خود را از دست داده‌اند و نزدیک به ۱۰۰ میلیارد دلار فقیرتر از سال گذشته شده‌اند که از میان آنها ۱۲ نفر دیگر میلیاردر نیستند. دی سال گذشته، استارت‌آپ کارت اعتباری برکس ۳۰۰ میلیون دلار از مجموعه‌ای از سرمایه‌گذاران جمع‌آوری کرد که ارزش شرکت را تقریبا دو برابر کرد و به ۱۲/۳ میلیارد دلار رساند و بنیان‌گذاران برزیلی آن ـ پدرو فرانچسکی ۲۶ ساله و هنریک دوبوگراس ۲۷ ساله ـ را تبدیل به جوان‌ترین میلیاردرهای خودساخته جهان کرد.

در فروردین ۱۴۰۱، نزدیک به اوج شور مالی استارت‌آپ‌ها، ۴۴ بنیان‌گذار استارت‌آپ‌های تک‌شاخ دنیا (شرکت‌های خصوصی به ارزش بیش از یک میلیارد دلار) در مجموع ۱۹۰ میلیارد دلار ارزش داشتند.

یک‌سال بعد، با افت رمزارز کریپتو و بازارهای خصوصی که به سمت همتایان عمومی خود حرکت می‌کنند، نتایج متفاوتی مشاهده شده است: نیمی از ثروت میلیاردرهای تک‌شاخ از بین رفته است و این گروه نخبه از رویاپردازان استارت‌آپ ۹۶ میلیارد دلار نسبت به سال گذشته فقیرتر شده است. به گفته کارشناسان کسب‌وکار به نظر می‌رسد که شرایط استارت‌آپ‌های برتر دنیا نیاز به بازنگری و نگاهی نو به توسعه دارد./ منبع: The Forbes

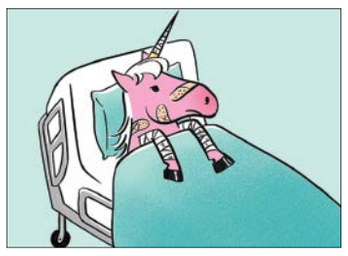

گزارش اختصاصی «جام‌جم» از عملکرد معاونت علمی ریاست جمهوری در سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»

جهش دانش‌بنیان تا چه حد محقق شد؟

مریم ملی
گروه دانش و سلامت

کمتر از دو ماه تا پایان سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین باقی مانده است، سالی که نامی مهم در زمینه اقتصاد و علم کشور را یدک می‌کشد. از آنجا که امسال چالشی مثل تورم اقتصادی هم در کشور وجود داشته است باید دید فعالیت‌هایی که در طول سال انجام شده است غیر از این‌که در رشد کمی تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان تاثیر داشته، باعث رشد کیفی و کارایی این شرکت‌ها هم بوده است یا خیر. تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۱ زمینه‌ای فراهم کرد تا با انجام نیازسنجی دقیق، بودجه و حمایت معاونت علمی در جای صحیح هزینه شود. با این حال اما تا وقتی آمار و ارقام دقیقی از شرایط فروش، صادرات و تنوع محصول شرکت‌ها اعلام نشود نمی‌توان ارزیابی دقیقی از عملکرد شرکت‌ها و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ارائه کرد. برای اطلاع از وضعیت فعلی رشد و توسعه کمی و کیفی شرکت‌ها تا بهمن امسال با دکتر رضا اسدی‌فرد معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی ریاست جمهوری گفت‌وگو کرده‌ایم.

از مهم‌ترین اثربخشی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در اقتصاد کشور، جلوگیری از خروج ارز از کشور است. بررسی میزان ارزبری و میزان فروش و صادرات در سال‌های اخیر با سالی که به نام تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین مزین شده است می‌تواند نشان دهد آیا واقعا فعالیت موثری در این حوزه رخ داده یا خیر. بنابراین یکی از مطالبات جدی رسانه‌ها باید پیگیری این آمار از معاونت علمی ریاست جمهوری باشد. دکتر اسدی‌فرد در پاسخ به سوالات جام‌جم در این‌باره می‌گوید: «تا جایی که آمار شرکت‌ها را در اختیار داریم ۳۲۰ هزار میلیارد تومان فروش شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۰ بوده است و باید منتظر باشیم تا سال ۱۴۰۱ هم به اتمام برسد و آمار امسال را بتوانیم با این عدد مقایسه کنیم. در حوزه‌هایی مثل کاتالیست و دارو، ارزبری بالایی داشتیم؛ مثلا در زمینه کاتالیست، شرکت‌های بسیار خوبی داریم و تقریبا همه کاتالیست‌هایی که مورد استفاده صنایع پتروشیمی و نفت و گاز و فولاد هستند در داخل کشور تولید می‌شوند. در حوزه دارو هم همین‌طور است و بسیاری از نیاز ما در داخل کشور تامین می‌شود. البته آمار دقیق این حوزه را باید وزارت بهداشت اعلام کند. من شرکتی را می‌شناسم که سال گذشته در حوزه دارو دو سه میلیون یورو صادرات داشته، در حالی که امسال صادراتش را به ۱۵ میلیون یورو رسانده است. او با اشاره به جنگ روسیه و اوکراین می‌گوید: «در این مدت بازار روسیه برای شرکت‌های ایرانی به فرصت طلایی تبدیل شده و به این ترتیب ورود شرکت‌ها به بازارهای جهانی توسعه پیدا کرده است.»

رشد ۸۷ درصدی تعداد شرکت‌ها در سال جاری

با توجه به این که در انتهای سال دانش‌بنیان هستیم، از دکتر اسدی‌فرد خواستیم مهم‌ترین دستاوردی که در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان در طول امسال اتفاق افتاده است را با ذکر آمار و ارقام و مقایسه با آمار سال قبل توضیح دهد. او در این خصوص می‌گوید: «امسال تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان رشد قابل‌توجهی داشته‌اند. سال ۱۴۰۰ حدود ۷۵۰ شرکت جدید داشتیم، در حالی که سال ۱۴۰۱، تعداد شرکت‌های جدید ۱۴۰۰ مورد بوده است که این مسأله به‌وضوح رشد ۸۷ درصدی شرکت‌ها را در ۱۰ ماهه اول امسال نشان می‌دهد. اما آمار فروش شرکت‌ها را هنوز نمی‌توانیم اعلام کنیم، چون باید اظهارنامه مالیاتی شرکت‌ها کامل شود و در پایان سال بتوانیم آن را داشته باشیم. آمار اشتغال از ۲۳۰ هزار نفر در سال ۱۴۰۰ به ۳۶۰ هزار نفر در ۱۴۰۱ رسیده است، طبیعتا شرکت‌های زیادی هم در این حوزه اضافه شدند و این باعث رشد این آمار شده اما به هر حال رشد و توسعه شرکت‌های دیگر هم در این آمار سهم داشته است.

تدوین زیرساخت‌های قانون جهش تولید

دکتر اسدی‌فرد معتقد است قانون جهش تولید دانش‌بنیان نوعی ریل‌گذاری برای ۱۰ سال آینده کشور است. به این معنا که نوعی پوست‌اندازی برای فضای دانش‌بنیان ایجاد خواهد کرد. به طوری که بخش‌های مختلف کشور درگیر اقتصاد دانش‌بنیان خواهد شد. او می‌گوید: «چند ماهی است آیین‌نامه‌های این قانون در حال تدوین بود و روند آن با شکل‌گیری شورای راهبری دانش‌بنیان که بالاترین نهاد تصمیم‌گیری در حوزه دانش‌بنیان است، تسریع شد. سرعت تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها کم‌نظیر است، چون همین فرآیند ممکن بود در حالت عادی چند سال طول بکشد. رئیس جمهور، ریاست این شورا را بر عهده دارد و دبیر آن هم معاونت علمی ریاست جمهوری است، وزرای وزارتخانه‌های بهداشت، صمت، علوم، دفاع، کشاورزی اعضای ستاد هستند و چهار نماینده مجلس هم در این شورا حضور دارند. به این ترتیب زیرساخت‌های این قانون آماده شده است و از سال آینده باید اجرای آن را آغاز کنیم.» او تاکید می‌کند: «این قانون ظرفیت‌های خیلی خوبی دارد؛ از جمله ماده ۱۱ قانون که بحث اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است و همه شرکت‌ها چه دانش‌بنیان باشند چه نباشند برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌شان می‌توانند اعتبار را دریافت کنند. برنامه‌ریزی ما برای سال ۱۴۰۲ این است که از ظرفیت‌های این آیین‌نامه در حد توان و بین ۵ تا ۱۰ هزارمیلیارد تومان استفاده کنیم. اما باید دید چه تقاضاهایی به دست‌مان می‌رسد.»

توجه به نیازسنجی در توسعه شرکت‌ها

در صورتی که نیازسنجی درستی در کشور اتفاق بیفتد شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند مسائل جدی و معضلات مهم کشور را حل کنند، زیرا تمام راهکارها و روش‌های صحیح مدیریتی از دل علم بیرون می‌آیند و شرکت‌های دانش‌بنیان هم قرار است مصادیق جدی نگاه علمی در فعالیت‌های اقتصادی باشند.

معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در پاسخ به این سؤال که روش‌های نیازسنجی چقدر اصولی انجام می‌شود، می‌گوید: «شرکت‌ها دو مسیر برای فعالیت خود دارند؛ یک مسیر همان ادامه پژوهش‌های دانشگاهی است که با ایده‌پردازی به محصول تبدیل می‌شود و مسیر دیگر، نیازهایی است که از سمت صنایع اعلام می‌شود. این نیازها در رویدادهایی که در طول سال از سوی فعالان زیست‌بوم دانش‌بنیان مثل خود دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و صندوق نوآوری و شکوفایی برگزار می‌شود، شناسایی شده و شرکت‌ها برای پاسخگویی به این نیازها برنامه‌ریزی می‌کنند. بنابراین بخشی از این محصولات دانش‌بنیان بر اساس همین نیازها تولید و به بازار ارائه می‌شود.

نکته

تعارض منافع، سد جدی رفع چالش‌های کلان

از نکات مهمی که در جلب اعتماد مردم به محصولات دانش‌بنیان موثر است، تلاش برای حل اساسی‌ترین بحران‌های موجود در کشور است، مثلا معضل آلودگی هوا، قطع گاز در زمستان و قطع برق در تابستان. از دکتر اسدی‌فرد خواستیم توضیح دهد آیا دانش‌بنیان‌ها نگاهی به این مسائل کشور هم دارند یا خیر که او این‌طور توضیح می‌دهد: «با ظرفیت‌هایی که در قانون جهش وجود دارد به دنبال این هستیم که پروژه‌های ملی برای حل معضلاتی که مردم با آن درگیرند، تعریف شود. در سال‌های اخیر برای افزایش کیفیت آب تلاش‌هایی در برخی شهرها و روستاها انجام شده است مثلا برخی مناطق که آبشان به فلزات سنگین آلوده بوده است تلاش شده با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان این مسائل حل شود. درباره کاهش آلایندگی صنایع و مصرف انرژی هم برنامه‌هایی داریم؛ اما واقعیت این است که خیلی‌وقت‌ها مسائل و معضلات این حوزه ناشی از ضعف در حوزه فنی نیست، بلکه معمولا مسأله حکمرانی و تعامل ذی‌نفعان این حوزه‌هاست که باعث تعارض دیدگاه‌ها و منافع می‌شود اما معاونت علمی وظیفه خود می‌داند حتی در اصلاح ساختارهای حکمرانی هم تلاش کند تا تمام ظرفیت‌های دانش‌بنیان‌ها در حل مشکلات کشور تاثیرگذار باشد.»

وی درباره نحوه تعامل و همکاری وزارتخانه‌ها با معاونت علمی و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه نیازهای جدی کشور می‌گوید: «بعضی از وزارتخانه‌ها همکاری بهتری دارند و برخی هم متاسفانه هیچ تغییری در آنها صورت نگرفته و اقدام جدی برای همکاری نداشته‌اند.»

در مسیر موفقیت

امیدواری، راه برون‌رفت از بن‌بست کسب‌وکار

میثم برجی‌بیاتی
مشاورکسب‌وکار

امید داشتن از ضرورت‌های هر کسب‌وکاری است. وقتی در کسب‌وکارتان امیدتان را از دست می‌دهید، دیگر نمی‌توانید به رشد و توسعه کسب‌وکار خود ادامه دهید اما امید با جمله‌های کلیشه‌ای به‌دست نمی‌آید و هیچ‌کس جز خود ما قادر به این کار نیست. امید را باید در خودمان ایجاد کنیم تا بتوانیم از قدرتی که به وجود می‌آورد بهره‌مند شویم.

هر فردی بسته به ویژگی‌های فردی خود واکنش‌های متفاوتی به مشکلاتی که در کسب‌وکار دارد نشان می‌دهد و به همان میزان تجربه‌هایی را نیز کسب می‌کند. همین دستاوردهای فرد است که به کسب‌وکار جهت می‌دهد. زمانی نتیجه مورد نظرمان به‌دست می‌آید که امید داشته باشیم با بهترشدن شرایط، مشکلات کمتر می‌شود؛ این باور کمک می‌کند که به مسیر ادامه دهیم. با وجود این گاهی برخی از صاحبان کسب‌وکار با چنان رنجی روبه‌رو می‌شوند که روان‌شناسان از آن به‌عنوان «روان‌درد» یاد می‌کنند. روان‌درد زمانی ایجاد می‌شود که مشکلات به‌وجودآمده در کسب‌وکار فرد را به سمت ناامیدی سوق می‌دهد؛ مطالعات نشان می‌دهد میل به امیدواری در این افراد وجود دارد اما به‌دلیل فشار و حالت روانی، ناکارآمد شده است. روان‌درد با احساساتی چون میل به فرار از مشکلات کسب‌وکار و فکر این‌که همه چیز تحمل‌ناپذیر شده همراه است. روان‌شناسان برای مواجهه و برون‌رفت از روان‌درد توصیه‌هایی دارند:

کمک بگیرید: بیشتر پژوهش‌ها نشانگر این موضوع است که هرچه افراد تلاش کنند مشکلات‌شان را به تنهایی حل کنند، موفقیت کمتری نصیب‌شان می‌شود. وقتی افرادی هستند که کمک‌تان کنند از مشکلات عبور کنید، به نظر می‌رسد می‌توان مشکلات را حل کرد. با افرادی که می‌توانند به شما کمک کنند گفت‌وگو و فهرستی تهیه کنید و برنامه‌ریزی نمایید تا با این افراد در ارتباط باشید.

خوشبین باشید: امید به شما این امکان را می‌دهد که آینده را بهتر تصور کنید و احساس بهتری داشته باشید. فراموش نکنید احساسات‌تان ابزاری است که نیازهای‌تان را به شما یادآوری می‌کند و هرگاه بتوانید ارتباط بهتری با آنها برقرار کنید در جریان کسب‌وکارتان می‌توانید تصمیم‌های بهتری بگیرید و روند پیشروی را بهتر مدیریت کنید. بازار مانند موجود زنده واکنش‌هایی را به شما می‌دهد که می‌توانید با انتخاب احساس بجا و درست رفتار مناسب آن موقعیت را به کار برید تا بهترین تصمیم را بگیرید.

دست از تلاش نکشید: مواجهه با هر اتفاقی در زندگی و کسب‌وکار نیاز به تمرین دارد و با تلاش به‌دست می‌آید. هرگاه به این باور برسید که دست از تلاش برندارید روش‌های موثرتری برای غلبه بر ناامیدی در کسب‌وکارتان خواهید یافت. تلاش کنید تا ریشه مشکل به‌وجودآمده را درک کنید. این کار به شما این امکان را می‌دهد که از افکار و احساسات بیهوده و بعضا خطرناک دوری کنید و این خودگامی موثر در رسیدن به آن چیزی است که در ذهن دارید. توجه داشته باشید که تلاش بدون درک درست از موقعیت، شما را به آنچه که باید به آن برسید نمی‌رساند.

کسانی که در حوزه کسب‌وکار فعال هستند می‌دانند که ناامیدی هرازگاهی سراغ‌شان می‌آید و پذیرفته‌اند که بدون تلاش و نگاه درست به موضوع نمی‌توان نتیجه گرفت. تجربه به من ثابت کرده که هرچه ناامیدی عمیق‌تر باشد تلاش افراد برای خارج شدن از آن و رسیدن به منزل مقصود هم بیشتر است و شرط آن، این است که بپذیریم که ما قوی‌تر از مشکلات‌مان هستیم و این جز با نگاه به توانایی‌های خود امکان‌پذیر نیست. ناامیدی را بپذیرید، به درک درستی از توانایی‌های خود برسید و دست از تلاش نکشید، به شما قول می‌دهم درهای امید یکی پس از دیگری رو به کسب‌وکارتان باز خواهد شد و ایمان داشته باشید که آنچه می‌خواهید پشت دیوار ناامیدی است.

بیشتر بدانیم

جام‌جم ابعاد زمین‌شناختی وقوع زلزله خوی را در گفت‌وگو با رئیس انجمن مهندسی زلزله ایران بررسی می‌کند

بهره‌برداری از نتایج پژوهش‌ها؛ کلید کاهش خسارات ناشی از زلزله

مائده فرهوش
گروه دانش و سلامت

شنبه شب در منطقه خوی و سلماس، زلزله‌ای با بزرگای ۵/۹ رخ داد که با پس‌لرزه‌های بسیاری نیز همراه و موجب شد شهروندان با وجود سرمای هوا در بیرون از خانه‌های خود مستقر شوند. در همین خصوص و به منظور بررسی امکان پیش‌بینی این زلزله و دلایل زمین‌شناختی وقوع آن با دکتر فریبرز ناطقی‌الهی، رئیس انجمن مهندسی زلزله ایران گفت‌وگو کرده‌ایم.

منطقه خوی و سلماس و به طور کلی آذربایجان غربی به سمت کشور آذربایجان، ترکیه و از پایین به سمت عراق پهنه‌ای لرزه‌خیز است و سوابق تاریخی بسیاری درباره زلزله در این منطقه وجود دارد. دکتر ناطقی‌الهی درباره گسل این زلزله به جام‌جم می‌گوید: «منطقه خوی و سلماس همیشه به عنوان منطقه‌ای خاص و پرخطر شناخته می‌شود و حساسیت ویژه‌ای روی این منطقه داریم. گسل‌های بسیاری در منطقه وجود دارد و در نزدیکی خوی و سلماس پراکندگی و شاخه‌های فرعی زیادی از گسل اصلی آذربایجان غربی به‌وجود می‌آید.»

با توجه به شواهد تاریخی موجود از زلزله‌های این منطقه و همین‌طور زلزله دی ۱۴۰۱ در خوی، این سؤال به‌وجود می‌آید که پیش‌بینی زلزله قوی‌تر در بهمن امکان‌پذیر بوده یا نه؟ دکتر ناطقی‌الهی در این باره خاطرنشان می‌کند: «هیچ‌گاه نمی‌توان از زلزله‌ای نتیجه گرفت که زلزله بعدی رخ خواهد داد و عموما مدل‌هایی که برای محاسبات زلزله استفاده می‌شود براساس دوره بازگشت است؛ یعنی با فرضیاتی می‌توان گفت در ۱۰ یا ۲۰ سال آینده چه زلزله‌هایی رخ خواهد داد. با این تفاسیر از قبل می‌دانستیم خوی ظرفیت زلزله بزرگی را دارد، اما امکان پیش‌بینی دقیق چنین زلزله‌هایی با توجه به علم موجود و فناوری‌های امروزی وجود ندارد. بنابراین نمی‌توان به صورت دقیق و در بازه زمانی کوتاه وقوع زلزله را پیش‌بینی کرد.»

خسارات و تخریب‌های زیادی بر اثر زلزله خوی گزارش شده است. به گفته دکتر ناطقی‌الهی وقوع زلزله بزرگ، حتی تا بزرگای ۶ و ۶/۵ در خوی و سلماس عجیب نیست؛ باوجود این، در منطقه مشکلات ساخت و ساز بسیاری وجود دارد. او در این رابطه به جام‌جم می‌گوید: «در اینجا نکته مهم بی‌توجهی به مقاوم‌سازی بافت شهری و به خصوص روستایی منطقه است. اگر نگاهی به تصاویر تخریب ساختمان‌ها بیندازیم خواهیم دید مشابه با زلزله کردستان و کرمانشاه دیوارها از اسکلت ساختمان‌ها جدا شده و فروریخته است و به صورت کامل می‌توانیم درون ساختمان‌ها را ببینیم. به‌علاوه متاسفانه در دهه‌های اخیر به نماسازی توجه نشده و نماها، سنگ‌ها و تزئینات بیرونی ساختمان به دلیل نداشتن استحکام فروریخته است. این روند نه‌تنها در این منطقه بلکه در تمام این بخش به سمت کردستان، کرمانشاه و خوزستان نیز ادامه دارد و بافت‌های روستایی به طور کامل و بخش‌هایی از بافت شهری ساخت و ساز ناامین دارند.»

دکتر ناطقی‌الهی درباره ارتباط این زلزله با گسل تبریز و احتمال فعالیت این گسل می‌گوید: «به طور کلی به‌ندرت اتفاق می‌افتد گسلی مانند گسل خوی بتواند انرژی لازم برای فعال کردن گسل تبریز را به‌وجود بیاورد. با این حال گسل تبریز همیشه گسلی فعال است و مستقل از زلزله خوی باید به آن توجه کرد.» دکتر ناطقی‌الهی درباره اهمیت برنامه‌ریزی برای پیشگیری از خسارات زلزله می‌افزاید: «توجه نکردن به یافته‌های علمی پژوهشگران با نبود برنامه‌ریزی و مدیریت بحران همراه می‌شود. من چهار ماه قبل در نقشه‌ای که تهیه کرده‌ام، نشان دادم خوی ظرفیت بالایی برای زلزله دارد، بنابراین باید از قبل آماده می‌بودیم.» از ساعات ابتدایی پس از زلزله شایعاتی درباره ارتباط این زلزله با انفجارهای هسته‌ای و فعالیت‌های نظامی منتشر شده است. دکتر ناطقی‌الهی در این ارتباط توضیح می‌دهد: «هیچ فعالیت هسته‌ای و انفجاری نمی‌تواند گسلی را فعال کند و مهم‌تر این‌که ثبت نگاشت زلزله با ثبت نگاشت انفجار کاملا متفاوت است. ثبت زلزله شنبه شب کاملا شبیه ثبت یک زلزله است و هیچ شواهدی از ثبت انفجار وجود ندارد. لذا این نوع شایعات باید برطرف شود تا مردم نگرانی نداشته باشند.»

کارآفرین موفق

کارآفرینی زنان؛ راهکاری طلایی برای توسعه کشور

دکتر نازنین بهزادی
پژوهشگر کارآفرینی

طی دهه‌های اخیر، نتایج حاصل از مطالعات جمعیت‌شناسی زنان کشور، همواره موید دو گزاره آماری مهم بوده که «نیمی از ساختار جمعیتی را زنان تشکیل می‌دهند» و «زنان در قیاس با مردان، تمایل بیشتری به تحصیلات دانشگاهی داشته و نرخ ورود زنان و دختران کشور به دانشگاه‌ها، سال‌به‌سال درحال افزایش است». اما در این میان، گزاره سوم و مهم‌تری که نقش تکمیلی و به نوعی خروجی دو گزاره پیشین از منظر مولد بودن و اثرگذاری زنان در رشد و پیشرفت کشور را دارد، همواره مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد و عبارت است از این‌که چه تناسبی میان نرخ زنان فارغ‌التحصیل به عنوان خروجی دانشگاه‌ها و نرخ زنان شاغل به‌ویژه کارآفرین به عنوان ورودی بازار کار وجود دارد؟

بر اساس آمارها، نرخ بیکاری زنان تحصیلکرده در قیاس با همتایان مرد خود، بسیار بالاتر بوده و این به معنای آن است که متاسفانه بخش عظیمی از جمعیت متخصص کشور، به‌رغم برخورداری از استعدادها، خلاقیت‌ها و شایستگی‌های علمی نقش فعالی در شکوفایی اقتصادی و اعتلای کشور بر عهده ندارند؛ این امر در عین غیرقابل فهم کردن چرایی نرخ بالای تمایل زنان به ورود به دانشگاه، منطق هزینه‌کرد خانواده‌ها از منظر خرد و هزینه‌کرد دولت‌ها از منظر کلان بر موضوع آموزش‌های دانشگاهی و علمی زنان را با علامت سوالی بزرگی روبه‌رو می‌کند که پاسخ به آن، هم از منظر جامعه زنان و هم از منظر سیاست‌گذاران و مسئولان، توجهی ویژه می‌طلبد.

بررسی دقیق‌تر ابعاد این مشکل، مبین آن است که نه تنها سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی به دلیل فربگی و اشباع نیروی انسانی، عموما فاقد فضای لازم برای جذب و به کارگیری ظرفیت زنان تحصیلکرده کشور هستند، بلکه حتی بخش خصوصی نیز چندان نتوانسته است از این سرمایه‌های ملی بهره‌مند شده و در به کارگیری زنان متخصص، موفقیت‌آمیز عمل کند و موقعیت‌های کاری تخصصی در صنایع گوناگون، کماکان در سیطره مردان قرار دارد.

بر این اساس، اگرچه شریان باریک و بعضا مسدود ورود به بازار کار در هر دو مسیر دولتی و خصوصی برای زنان، مهم‌ترین دلیل خانه‌نشینی و انفعال آنان به نظر می‌رسد، اما می‌توان با تغییر زاویه نگاه به راهکاری طلایی رسید.

ایجاد تفکر و انگیزه کارآفرینانه در میان زنان کشور از یک‌سو و ایجاد زیرساخت‌ها و ساختارهای حمایتی از کارآفرینی زنان در بستر دولت و بخش خصوصی از سوی دیگر، حلقه مفقوده اتصال دانش و مهارت‌های فراگرفته زنان در حوزه‌های تخصصی خود با نیازهای کسب‌وکار و صنایع کشور است که نه تنها می‌تواند به فعال‌سازی نیروی مولد جدید، شکوفایی نوآوری و افزایش تولید ناخالص داخلی منجر شود، بلکه زمینه‌ساز رونق صادرات و ارزآوری به کشور خواهد بود. لذا سیاست‌گذاری و زمینه‌سازی برای بروز کارآفرینی زنان در جایگاهی طولی نسبت به ایجاد فرصت‌های شغلی برای این قشر، به مثابه آموزش ماهیگیری به جای دادن ماهی، اثرگذاری غیرقابل قیاس و دستاوردهای چشمگیری خواهد داشت که به صورت بدیهی، کاهش نرخ بیکاری زنان و حتی مردان تحصیلکرده از جمله خروجی‌های فرعی آن است.

دانش بنیان

رونمایی از ۱۰ محصول فناورانه صنعت دریایی

روز گذشته، نمایشگاه توانمندی‌ها و محصولات فناورانه حوزه صنایع دریایی در خانه نوآوری و فناوری ایران واقع در نمایشگاه بین‌المللی برگزار شد و طی آن با حضور معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور از ۱۰ محصول فناورانه حوزه صنعت دریایی رونمایی شد.

ازجمله این دستاوردها می‌توان به نشانگر رسوب، حسگر اندازه‌گیری تیرگی آب؛ سیستم شناسایی خودکار ساحلی که از اصلی‌ترین سامانه‌های مورد نیاز در تمام بنادر کشور است و افزایش ایمنی و جلوگیری از برخورد و تصادم کشتی‌ها در دریا را به دنبال دارد، ضمن آن‌که موجب تسهیل مدیریت ترافیک بنادر و ناوبری می‌شود؛ خدمات آنلاین حمل‌ونقل دریایی؛ بازطراحی

و تغییر نسبت گیربکس دریایی ZF با توان ورودی ۱۶۸۰ کیلووات و دور ۲۱۰۰rpm؛ زیرسطحی دومنظوره که به‌منظور بازرسی و نظارت خطوط لوله انتقال نفت، گاز و اینترنت برای عمق ۴۰ متر ساخته شده است و قابلیت مانیتورینگ از سطح آب دارد؛ ربات کاوشگر آرتمیس که دارای چهار موتور پیشران و شش درجه آزادی است و مجهز به هوش‌مصنوعی برای مسیریابی و تشخیص اجسام است؛ طراحی و تولید سیستم بادشونده نجات‌غریق؛ سامانه مانیتورینگ بویه و سامانه هوشمند و یکپارچه واکنش اضطراری دریا اشاره کرد./ ایسنا